

Методика наставе рачунарства

Владимир Филиповић

vladaf@matf.bg.ac.rs

Рефлексија и анотација

Владимир Филиповић

vladaf@matf.bg.ac.rs

Рефлексија (самоиспитивање)

Библиотека за рефлексију обезбеђује веома богат скуп алата за писање програма који манипулишу Јава кодом на динамичан начин.

Рефлексија се интензивно користи код Јава архитектуре за компоненте која се назива `JavaBeans`. Када се дода нова класа током дизајна или извршавања, `RAD` алати могу динамички да испитају које су могућности новододате класе.

Рефлексија се може користи за:

- Анализирање могућности класа током извршавања;
- Истраживање објеката током извршавања;
- Имплементацију генеричког кода за манипулацију са низовима;
- Коришћење примерака класе `Method` који раде на сличан начин као што у језику `C++` раде показивачи на функцију.

Рефлексија (2)

Програм који анализира могућности класа назива се рефлексивни програм.

Рефлексија је уведена у Јаву почев од верзије 1.1.

Сваки елеменат је или примитивног типа или референтног (објектног) типа. Сви референтни типови наслеђују класу `java.lang.Object`.

Класе, енумератори, низови и интерфејси су референтног типа.

Постоји фиксиран скуп примитивних типова: `boolean`, `byte`, `short`, `int`, `long`, `char`, `float` и `double`.

Примери референтних типова су `java.lang.String`, све класе-омотачи за примитивне типове као што су `java.lang.Double`, интерфејс `java.io.Serializable` и енумератор `javax.swing.SortOrder`.

Испитивање типа

За сваки претходно побројани елемент тј. тип, Јава виртуална машина формира немутирајући примерак класе `java.lang.Class`, који обезбеђује методе за истраживање run-time особина објекта, укључујући информације о пољима, методама и типовима.

Примерак класе `Class` такође обезбеђује и могућност да се „у лету“ креирају нове класе и објекти.

Може се рећи да ова класа представља улазну тачку за цео `Reflection API`. Осим класе `java.lang.reflect.ReflectPermission`, ниједна од класа из пакета `java.lang.reflect` нема јавне конструкторе. Дакле, да би се приступило класама у том пакету, неопходно је да се позову одговарајући методи над објектима класе `Class`.

Испитивање типа (2)

Референца на објекат типа **Class** се може добити позивом метода **getClass** над примерком дате класе:

```
Class c = mystery.getClass();
```

Алтернативно, до ње се може доћи коришћењем поља **class** над самом класом:

```
Class c = mysteryClass.class;
```

Или позивом метода **forName** коме је прослеђено име класе:

```
Class c = Class.forName("mysteryClass");
```

Референца на објекат типа **Class** која представља надкласу датог **Class** објекта:

```
Class s = c.getSuperclass();
```

Одређивање имена класе:

```
String s = c.getName();
```

Одређивање интерфејса који имплементира дата класа:

```
Class[] interfaces = c.getInterfaces();
```

Одређивање поља дате класе:

```
Field[] fields = c.getFields();
```

Одређивање метода дате класе:

```
Method[] methods = c.getMethods();
```


Испитивање типа (3)

Пример.

```
Class c = "foo".getClass();  
Class c2 = System.console().getClass();  
enum E { A, B };  
Class c3 = A.getClass();  
byte[] bytes = new byte[1024];  
Class c4 = bytes.getClass();
```

Пример.

```
boolean b;  
Class c = b.getClass(); // compile-time error  
Class c2 = boolean.class; // correct
```

Пример.

```
Class c = Class.forName("com.duke.MyLocaleServiceProvider");  
Class cDoubleArray = Class.forName("[D"); // double[].class  
Class cStringArray = Class.forName("[Ljava.lang.String;");
```


Испитивање типа (4)

Пример. Илуструје како испитати које класе наслеђује и интерфејсе имплементира дата класа.

```
public static void showType(String className) throws ClassNotFoundException {  
    Class thisClass = Class.forName(className);  
    String flavor = thisClass.isInterface() ?  
        "interface" : "class";  
    System.out.println(flavor + " " + className);  
    Class parent = thisClass.getSuperclass();  
    if (parent != null) {  
        System.out.println("extends " + parent.getName());  
    }  
    Class[] interfaces = thisClass.getInterfaces();  
    for (int i=0; i<interfaces.length; ++i) {  
        System.out.println("implements " + interfaces[i].getName());  
    }  
}
```


Испитивање типа (5)

Приликом извршавања претходног примера добијају се следећи резултати:

```
class java.lang.Object
```

```
class java.util.HashMap
```

```
  extends java.util.AbstractMap
```

```
  implements java.util.Map
```

```
  implements java.lang.Cloneable
```

```
  implements java.io.Serializable
```

```
class Point
```

```
  extends java.lang.Object
```


Испитивање типа (6)

Пример. Илуструје како испитати које методе садржи дата класа.

```
static void showMethods(Object o) {  
    Class c = o.getClass();  
    Method[] theMethods = c.getMethods();  
    for (int i = 0; i < theMethods.length; i++)  
    {  
        String methodString = theMethods[i].getName();  
        System.out.println("Name: " + methodString);  
        System.out.println(" Return Type: " + theMethods[i].getReturnType().getName());  
        Class[] parameterTypes = theMethods[i].getParameterTypes();  
        System.out.print(" Parameter Types:");  
        for (int k = 0; k < parameterTypes.length; k++)  
        {  
            System.out.print(" " + parameterTypes[k].getName());  
        }  
        System.out.println();  
    }  
}
```


Испитивање типа (7)

Позивом претходно дефинисаног метода, тј извршењем кода:

```
Polygon p = new Polygon();  
showMethods(p);
```

Добија се излаз следећег облика:

Name: equals

Return Type: boolean

Parameter Types: java.lang.Object

Name: getClass

Return Type: java.lang.Class

Parameter Types:

Name: intersects

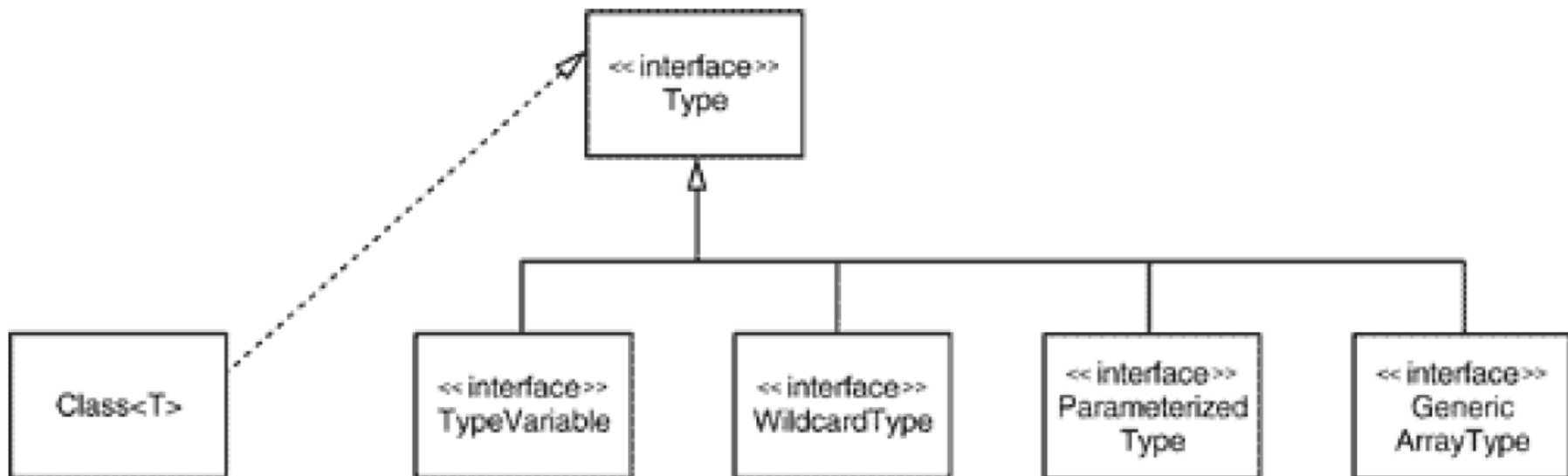
Return Type: boolean

Parameter Types: double double double double

Класе за рефлексiju

Хијерархија класа и интерфејса које се односе на типове.

Класе за рефлексiju (2)

java.lang.Class

Примерци класе Class представљају класе и интерфејсе у Јава апликацији која се извршава. Дакле, тип сваког објекта крираног током рада Јава апликације представљен је са примерком класе Class.

- static Class `forName(String className)`
враће Class објекат који представља класу са именом `className`.
- Object `newInstance()`
враће нови примерак класе описане датим Class објектом.
- Field[] `getFields()`
- Field[] `getDeclaredFields()`
`getFields` враће низ Field објеката који садржи јавна поља дате класе и њених надкласа; `getDeclaredField` враће низ Field објеката за сва поља декларисана у класи описаној датим Class објектом.
- Method[] `getMethods()`
- Method[] `getDeclaredMethods()`
враће низ Method објеката: `getMethods` враћа јавне методе и садржи и наслеђене методе; `getDeclaredMethods` враће све методе класе описане датим Class објектом или интерфејса, али резултат не садржи наслеђене методе.

Класе за рефлексiju (3)

java.lang.Class

- `Constructor[] getConstructors()`
- `Constructor[] getDeclaredConstructors()` 1.1
враће низ `Constructor` објеката који садржи све јавне конструкторе (код метода `getConstructors`) или све конструкторе (код метода `getDeclaredConstructors`) класе која је представљена датим `Class` објектом.
- `T newInstance()`
враће нови примерак класе који је креиран подразумеваним конструктором.
- `T cast(Object obj)`
враће `obj` ако је `null` или ако може бити конвертован у тип `T`, иначе избацује изузетак `BadCastException`.
- `T[] getEnumConstants()`
враће низ који садржи све енумерисане вредности уколико је `T` енумерисаног типа, иначе враће `null`.
- `Class<? super T> getSuperclass()`
враће надкласу дате класе, или `null` ако `T` није класа или је `T` класа `Object`.

Класе за рефлексiju (4)

java.lang.Class

- `Constructor<T> getConstructor(Class... parameterTypes)`
- `Constructor<T> getDeclaredConstructor(Class... parameterTypes)`
одређује јавни конструктор или конструктор са датим типовима параметара.
- `Field getField(String name)`
- `Field[] getFields()`
враће јавно поље са датим именом или низ свих поља.
- `Field getDeclaredField(String name)`
- `Field[] getDeclaredFields()`
враће поље које је декларисано у датој класи и које има име `name`, или низ свих поља, при чему је поље описано примерком класе `java.lang.reflect.Field`.

Класе за рефлексiju (5)

java.lang.reflect

Пакет који садржи класе и интерфејсе за подршку рефлексiji.

java.lang.reflect.Member

Интерфејс који одсликава идентификујуће информације о члану класе (пољу, методу или конструктору).

java.lang.reflect.Method

Имплементира интерфејс Member. Ова класа обезбеђује информације о методу, као и приступ том методу (било да се ради о методу класе или методу интерфејса, било да се ради о статичком методу или методу примерка).

- `public Object invoke(Object implicitParameter, Object[] explicitParameters)`
позива метод који је описан са датим Method објектом, тако што му проследи дате параметре и као резултат врати резултат извршења метода.
Ако се позива статички метод, онда се као имплицитни параметар прослеђује вредност `null`.
Ако су параметри примитивног типа, тада се прослеђују вредности објеката омотача. Ако метод враће вредност примитивног типа, тада је потребно да се та вредност „размота“, тј. да се издвојити из објекта-омотача који враће метод `invoke`.

Класе за рефлексiju (6)

java.lang.reflect.Method

- `Class getDeclaringClass()`
враће примерак класе `Class` за класу у којој је дефинисан овај метод.
- `Class[] getExceptionTypes()`
враће низ објеката типа `Class`, који представљају типове изузетака које може избацити овај метод.
- `int getModifiers()`
враће цео број који описује модификаторе овог метода. За анализу враћене вредности користе се методе дефинисане у класи `Modifier`.
- `String getName()`
враће ниску која представља име метода.
- `Class[] getParameterTypes()`
враће низ `Class` објеката који представља типове параметара за метод.
- `Class getReturnType()`
враће примерак класе `Class` који представља тип који враће дати метод.

Класе за рефлексiju (7)

java.lang.reflect.Field

Класа Field имплементира интерфејс Member. Она обезбеђује информације о једном пољу – било статичком пољу, било пољу примерка. Она такође обезбеђује и динамички приступ пољу, тј. читавање и модификацију његовог садржаја.

- `Object get(Object obj)`
враће вредност поља које је описано Field објектом `obj`.
- `void set(Object obj, Object newValue)`
поставља вредност поља описаног Field објектом `obj` на вредност `newValue`.
- `Class getDeclaringClass()`
враће примерак класе `Class` за класу која садржи ово поље.
- `int getModifiers()`
враће цео број који описује модификаторе овог поља.
- `String getName()`
враће ниску која представља име поља.

java.lang.reflect.Package

Објекти примерци ове класе садрже информације о имплементацији и спецификацији Јава пакета.

Класе за рефлексiju (8)

java.lang.reflect.Constructor

Имплементира интерфејс Member. Ова класа обезбеђује информације и приступ конкретном конструктору класе.

- `Object newInstance(Object[] args)`
креира нови примерак класе.
- `T newInstance(Object... parameters)`
креира нови примерак класе конструисан са датим параметрима.
- `Class getDeclaringClass()`
враће примерак класе `Class` за класу у којој је дефинисан дати конструктор.
- `Class[] getExceptionTypes()`
враће низ објеката типа `Class`, који представљају типове изузетака које може избацити овај конструктор.
- `int getModifiers()`
враће цео број који описује модификаторе овог конструктора. За анализу враћене вредности користе се методе дефинисане у класи `Modifier`.
- `String getName()`
враће ниску која представља име конструктора.
- `Class[] getParameterTypes()`
враће низ `Class` објеката који представља типове параметара за конструктор.

Класе за рефлексiju (9)

java.lang.reflect.Modifier

Ова класа обезбеђује статичке методе и константе са декодирање модификатора. Скуп модификатора је енкодиран као цео број где различити битови указују да ли је у скуп укључен дати модификатор, или не.

- `static String toString(int modifiers)`
враће ниску са модификаторима који одговарају скупу представљеном помоћу битова.
- `static boolean isAbstract(int modifiers)`
- `static boolean isFinal(int modifiers)`
- `static boolean isInterface(int modifiers)`
- `static boolean isNative(int modifiers)`
- `static boolean isPrivate(int modifiers)`
- `static boolean isProtected(int modifiers)`
- `static boolean isPublic(int modifiers)`
- `static boolean isStatic(int modifiers)`
- `static boolean isStrict(int modifiers)`
- `static boolean isSynchronized(int modifiers)`
- `static boolean isVolatile(int modifiers)`
тестира одговарајући бит од `modifiers` који одговара датом модификатору.

Класе за рефлексiju (10)

java.lang.reflect.AccessibleObject

Надкласа класе Field. Помоћу ње се дефинише могућност приступа објекту.

- `void setAccessible(boolean flag)`
поставља маркер доступности за објекат на који се примењује рефлексija. Вредност аргумента `true` указује да је искључена провера приступа од стране језика Јава и да се могу испитивати и подешавати чак и приватне особине објекта.
- `boolean isAccessible()`
враће маркер доступности за објекат на који се примењује рефлексija.
- `static void setAccessible(AccessibleObject[] array, boolean flag)`
погодан метод за постављање маркера доступности `flag` за читав низ објеката.

Испитивање хијерархије

```
public static void traverse(Object o){  
    for (int n = 0; ; o = o.getClass())  
    {  
        System.out.println("L"+ ++n + ": " + o + ".getClass() = " + o.getClass());  
        if (o == o.getClass())  
            break;  
    }  
}
```

```
public static void main(String[] args){  
    traverse(new Integer(3));  
}
```

L1: 3.getClass() = class java.lang.Integer

L2: class java.lang.Integer.getClass() = class java.lang.Class

L3: class java.lang.Class.getClass() = class java.lang.Class

Рефлексија и низови

java.lang.reflect.Array

- static Object get(Object array, int index)
- static xxx getXxx(Object array, int index)
(xxx је један од примитивних типова boolean, byte, char, double, float, int, long, short.) Ови методи враћу вредност датог низа која се налази на датој позицији index.
- static void set(Object array, int index, Object newValue)
- static setXxx(Object array, int index, xxx newValue)
(xxx је један од примитивних типова boolean, byte, char, double, float, int, long, short.) Ови методи смештају нову вредност newValue у дати низ на дату позицију index.
- static int getLength(Object array)
враће дужину датог низа.
- static Object newInstance(Class componentType, int length)
- static Object newInstance(Class componentType, int[] lengths)
враће нови низ чије су компоненте датог типа componentType, а чија је димензија одређена другим аргументом.

Рефлексија и низови (2)

Пример. Илуструје како се креира и манипулише низовима чије димензије нису познате до извршења програма.

```
public static void testArray()  
{  
    Class cls = String.class;  
    int i=10;  
    Object arr = Array.newInstance(cls, i);  
    Array.set( arr, 5, "this is a test");  
    String s = (String) Array.get(arr, 5);  
    System.out.println(s);  
}
```


Рефлексија и динамичко повезивање

Пример. Приликом извршавања следећег кода:

```
Employee e;  
e = new MonthlyEmployee();  
Class c = e.getClass();  
System.out.println("class of e = " + c.getName());  
e = new HourlyEmployee();  
c = e.getClass();  
System.out.println("class of e = " + c.getName());
```

добија се следећи резултат:

```
class of e = MonthlyEmployee  
class of e = HourlyEmployee
```


Рефлексија и динамичко повезивање (2)

Пример. Приликом извршавања следећег кода:

```
Employee e;  
e = new MonthlyEmployee();  
Class c = e.getClass();  
c = c.getSuperclass();  
System.out.println("base class of e = " + c.getName());  
c = c.getSuperclass();  
System.out.println("base of base class of e = " + c.getName());
```

добија се следећи излаз:

```
base class of e = Employee  
base of base class of e = java.lang.Object
```


Читање вредности за поља

```
Field fields[] = c.getFields();
for(int i = 0; i < fields.length; i++) {
    System.out.print(fields[i].getName() + "= ");
    System.out.println(fields[i].getInt(e));
}
```

На излазу се добија:

number= 111
level= 12

е је примерак класе
Employee или њене
подкласе

Уочава се да на излазу нису приказана поља која нису јавна.

Метод `getDeclaredFields` враће сва поља која су декларисана у класи, али искључује поља наслеђена из надкласа.

Постављање вредности за поља

Пример. Увећање вредности поља `level` објекта `e` за 1 се постиже следећом секвенцом наредби:

```
Employee e;
```

```
e = new MonthlyEmployee();
```

```
Class c = e.getClass();
```

```
Field f = c.getField("level");
```

```
f.setInt(e,f.getInt(e)+1);
```


Испитивање модификатора

Пример. Приликом извршавања следећег кода:

```
Employee e;  
e = new MonthlyEmployee();  
Class c = e.getClass();  
int m = c.getModifiers();  
if (Modifier.isPublic(m))  
    System.out.println("public");  
if (Modifier.isAbstract(m))  
    System.out.println("abstract");  
if (Modifier.isFinal(m))  
    System.out.println("final");
```

добија се следећи излаз:

```
public final
```


Позив метода примерка

Може се позвати метод објекта тј. примерка дате класе, у ком случају се при позиву морају проследити и имплицитни и експлицитни аргументи.

Пример. Позив метода `print` објекта `e` се постиже следећом секвенцом наредби:

```
Employee e = new HourlyEmployee();  
Class c = e.getClass();  
Method m = c.getMethod("print", null);  
m.invoke(e, null);
```

Као резултат, на излазу се добија:

```
I'm a Hourly Employee
```


Динамичко креирање објекта

За позивање конструктора са аргументима, потребно је користити класу `Constructor`:

```
Constructor c = ...
```

```
Object newObject = c.newInstance( Object[] initArguments )
```

Пример. Нека је класа `UniversalPrinter` дефинисана на следећи начин:

```
class UniversalPrinter {  
    public void print(String empType) {  
        Class c = Class.forName(empType);  
        Employee emp = (Employee ) c.newInstance();  
        emp.print();  
    }  
}
```

Шта је резултат извршавања следећег кода?

```
UniversalPrinter p = new UniversalPrinter();  
String empType;  
empType = "HourlyEmployee";  
p.print(empType);  
empType = "MonthlyEmployee";  
p.print(empType);
```


Имплементација Јава рефлексције

Током извршавања Јава програма, JVM учитава бајт-код тј. class датотеке и креира објекте који представљају те класе.

Објекат који представља класу садржи име (поље типа String), листу поља (свако је типа Field), листу метода...

```
class Field {  
    String name;  
    Class type;  
    Class clazz;  
    int offset;  
  
    Object get(Object obj) {  
        if (clazz.isInstance(obj)) {  
            f = ((char*)obj) + offset;  
            return (type.primitive = TRUE ? wrap(f) : (Object)f);  
        }  
    }  
}
```

```
class Class {  
    String name;  
    Field[] fields;  
    Method[] methods;  
    boolean primitive;  
  
    bool isInstance...  
    Object newInstance..  
}
```


Шта рефлексивност не подржава

- Рефлексивност је искључиво самоиспитивање
 - Није могуће додати/модификовати поља (тј. мењати структуру класе)
 - Није могуће додати/модификовати методе (тј. мењати понашање)
- Преко рефлексивности није доступна имплементација
 - Рефлексивном се не одсликава програмерска логика
- Велики утицај на перформансе
 - Код је много спорији него у случају када се иста операција реализује директним путем...
- Резултујући код је веома комплексан

Анотације (забелешке)

Анотације (још се називају и забелешке) обезбеђују податке о програму које саме по себи нису део програма.

- Анотације су **специјална врста коментара**
 - Исто као коментари, анотације се мењају нити утичу на семантику програма, тј. на понашање програма током његовог извршавања.
- Анотације су **мета-описи**
 - За разлику од коментара, анотацијама могу приступити и њих могу користити други развијени програмски алати или чак и сам програм који развијамо.

Анотације (2)

Анотације се користе у различите сврхе:

- Обезбеђивање додатних информација преводиоцу — анотације се могу користити од стране преводиоца ради детектовања гршака или ускраћивања упозорења.
- Процесирање у времену превођења и у времену испоручивања — софтверски алати могу процесирати анотације ради генерисања кода, XML датотека, итд.
- Процесирање у времену извршавања — неке анотације су доступне за испитивање у времену извршавања.

Анотације се могу применити на декларације: декларације класа, поља, метода и других елемената програма.

Када се примењују на декларације, конвенција је да се свака анотација пише у новој линији.

Формат анотације

У свом најростијем облику, анотација има следећи формат:

`@Entity`

Знак `@` указује преводиоцу да се ради о анотацији.

У примеру који следи, име анотације је `Override`:

`@Override`

```
void mySuperMethod() { ... }
```

Анотација може да садржи елементе, било именоване или неименоване, и да поставе вредности за те елементе:

`@Author(`

`name = "Benjamin Franklin",`

`date = "3/27/2003"`

`)`

```
class MyClass() { ... }
```

ИЛИ

`@SuppressWarnings(value = "unchecked")`

```
void myMethod() { ... }
```


Формат аотације (2)

Ако постоји само један именовани елемент, тада се име елемента може уклонити приликом доделе вредности, као у:

```
@SuppressWarnings("unchecked")  
void myMethod() { ... }
```

Ако аотација нема елемената (маркерска), тада се и заграде могу уклонити, што је и био случај у примеру са `@Override` аотацијом. Такође је могуће поставити више аотација на исту декларацију:

```
@Author(name = "Jane Doe")  
@EBook  
class MyClass { ... }
```

Тип аотације може бити новонаправљени (енг. custom) тип, или један од типова из пакета `java.lang` или `java.lang.annotation` у оквиру Java SE API. У претходним примерима, аотације `Override` и `SuppressWarnings` су предефинисани типови Јава аотације, а `Author` и `Ebook` су новонаправљени типови аотације.

Предефинисани тип аотације

Предефинисани типови аотације већ постоје и користе се у језику Јава.

Ови типови аотације су дефинисани у пакету `java.lang`.

То су:

- `Deprecated`
- `Override`
- `SuppressWarnings`
- `SafeVarargs`

Поред тога, у Java SE 8 ће се појавити још један тип аотације, назван `FunctionalInterface`.

Предефинисани тип анотације (2)

Анотација `Deprecated` указује да означени елеменат више није потребан (застарео је) и да се надаље неће користити.

Кад год програм користи метод, класу или поље које је анотирано `Deprecated` анотацијом, Јава преводилац генерише упозорење.

Када елеменат постане застарео, то такође треба и документовати коришћењем the Javadoc тага `@deprecated`.

И таг и анотација почињу симболом `@`, иза кога код Javadoc тага следи мало слово `d` а код анотације велико слово `D`.

Пример.

```
// Javadoc komentar
```

```
/**
```

```
 * @deprecated
```

```
 * objasnjenje zasto je metod nepotreban i kako se preporucuje da se radi
```

```
 */
```

```
@Deprecated
```

```
static void deprecatedMethod() { }
```


Предефинисани тип анотације (3)

Анотација **Override** информише преводаца да аотирани елемент треба да превазиђе елеменат који је декларисан у надкласи.

Пример.

```
// mark method as a superclass method  
// that has been overridden  
@Override  
int overriddenMethod() { }
```

Иако се у Јава програмирању не захтева да се приликом превазилажења метода користи ова анотација, њено коришење помаже у превенцији грешака.

Ако метод маркиран са анотацијом **Override** некоректно превазиђе метод надкласе, тада преводац генерише грешку.

Предефинисани тип анотације (4)

Анотација `@SuppressWarnings` налаже преводиоцу да не приказује конкретни тип упозорења, које би у супротном било приказано.

Пример. У коду који следи се користи застарели метод `deprecatedMethod`, за који преводилац обично генерише упозорење. У овом случају, међутим, анотација метода `useDeprecatedMethod` је блокирала генерисање једног типа упозорења.

```
// koristi zastareli metod i nalaze prevodiocu da ne generise upozorenje
@SuppressWarnings("deprecation")
void useDeprecatedMethod() {
    objectOne.deprecatedMethod();
}
```

Спецификација језика Јава разликује две категорије упозорења преводиоца: застарелост (енг. `deprecation`) и непровереност (енг. `unchecked`). Непроверена упозорења се могу појавити кад се ради са старим кодом, кодом који је писан пре развоја генеричких класа и метода.

Предефинисани тип анотације (5)

Да би се блокирало генерисање обе категорије упозорења, користи се следећа синтакса:

```
@SuppressWarnings({"unchecked", "deprecation"})
```

Анотација `@SafeVarargs`, када се примени на метод или на конструктор, обезбеђује да се у телу метода/конструктора не извршавају операције које могу бити несигурне за параметре променљивог типа овог метода/конструктора, тј. за `varargs` параметре. Ако се користи овај тип анотације, тада се код преводиоца блокира и генерисање упозорења непроверивости који би се односили на коришћење `varargs` параметара.

Анотација `@FunctionalInterface`, која ће бити уведена у Java SE 8, указује да декларација типа треба да буде функционални интерфејс, као што је дефинисано у спецификацији језика Јава.

Креирање новог типа анотације

Креирање новог типа анотације је слично креирању интерфејса, при чему декларацији типа анотације претходи знак @.

Анотација не сме садржавати кључну реч `extends`. Међутим, анотације имплицитно наслеђују интерфејс `Annotation`.

Тело анотације се састоји од декларације метода (без тела метода). Методи унутар тела анотације се понашају као поља.

Пример. Тип анотације `Description`, којом се нпр. описује програмска датотека, може да има следећи облик:

```
@Retention( RetentionPolicy.RUNTIME )
```

```
@interface Description
```

```
{
```

```
    String author();
```

```
    String date();
```

```
}
```


Креирање новог типа анотације (2)

Када анотација датог типа придружује декларацији, потребно је обезбедити одговарајуће вредности за чланове типа анотације.

Пример (наставак). Када је креиран тип анотације `Description`, тада се њиме могу аотирати класе и методе (нпр. `Test` и `testMethod`):

```
@Description( author = "Vlado", date = "22/10/2011,23/10/2011" )
```

```
public class Test {
```

```
    @Description( author = "Vlado", date = "22/10/2011" )
```

```
    public static void testMethod(){
```

```
        System.out.println( "Welcome to Java" );
```

```
        System.out.println( "This is an example of Annotations" );
```

```
    }
```

```
    public static void main( String args[] ){
```

```
        testMethod();
```

```
        showAnnotations();
```

```
    }
```

```
}
```


Креирање новог типа анотације (3)

У примеру није приказан метод `showAnnotations`, који коришћењем рефлексije приказује на стандардном улазу анотације које су придружене класи и методама.

Метод `showAnnotations` ће бити приказан и детаљно анализиран нешто касније, у делу презентације који се односи на коришћење рефлексije ради испитивања анотација.

Мета-анотације (1)

Пример. У претходном примеру се, приликом креирања новог типа анотације `Description`, користила анотација `Retention`. Ова анотација `Retention` је предефинисана (већ постоји), служи за аотирање анотација, па се због тога назива **мета-анотација**.

Мета-анотације су дефинисане у пакету `java.lang.annotation`.

То су: `@Retention`, `@Documented`, `@Target` и `@Inherited`.

Поред ових, у у Java SE 8 ће се појавити још један тип мета-анотације, назван `@Repeatable`.

Мета-анотација `@Retention` одређује како се памти анотација:

`RetentionPolicy.SOURCE` — анотација се памти само на нивоу изворног кода и бива игнорисана од стране преводиоца.

`RetentionPolicy.CLASS` — анотација се памти од стране преводиоца током превођења, али је игнорише JVM.

`RetentionPolicy.RUNTIME` — анотација се памти од стране JVM, па се може користити у окружењу извршавања.

Мета-анотације (2)

Мета-анотација `@Documented` указује да се анотација која је маркирана са `Documented` треба документовати коришћењем Javadoc алата (подразумевано је да се анотације не укључују у Javadoc). За више информација консултовати документацију о Javadoc алатима.

Мета-анотација `@Target` означава ограничење типа Јава елемента на који се може примењивати тако маркирана анотација. Могући циљ маркиране анотације, тј. вредност мета-анотације је нека од следећа четири вредности:

`ElementType.ANNOTATION_TYPE` примењује се на тип анотације.

`ElementType.CONSTRUCTOR` примењује се на конструктор .

`ElementType.FIELD` примењује се на поље или на особину.

`ElementType.LOCAL_VARIABLE` примењује се на локалну променљиву.

`ElementType.METHOD` примењује се на метод.

Мета-анотације (3)

`ElementType.PACKAGE` примењује се на декларацију пакета.

`ElementType.PARAMETER` примењујућ се на параметар метода.

`ElementType.TYPE` примењује се на ма који елеменат класе.

Мета-анотација `@Inherited` указује да тип анотације може бити наслеђен из надкласе, што није подразумевано понашање. Када корисник испитује тип анотације, а класа нема анотацију датог типа, тада ће се надкласа испитивати са дати тип анотације. Ова мета-анотација се односи само на анотације класе.

Мета-анотација `@Repeatable` указује да означена анотација може бити примењена више пута на исту декларацију.

Испитивање анотација

Reflection API садржи методе за испитивање анотација.

Старији начин за испитивање анотација су методи `getAnnotation(Class<T>)` и `getAnnotations(Class<T>)`, који су дефинисани у класама `Class` и `Method` респективно.

Ови методи враћају једну анотацију, исто као и новији метод `getAnnotationByType(Class<T>)` класе `AnnotatedElement`, под претпоставком да постоји анотација захтеваног типа.

У Java SE 8 су укључени и додатни методи који пролазе кроз контејнер анотација и једним позивом враћу све анотације датог типа. Такав је метод `getAnnotations(Class<T>)` класе `AnnotatedElement`.

Испитивање анотација (2)

Пример. Метод који следи приказује анотације:

```
public static void showAnnotations()
{
    Test test = new Test();
    try{
        Class c = test.getClass();
        Description annotation1 = (Description) c.getAnnotation( Description.class );
        System.out.println( "Name of the class: " + c.getName() );
        System.out.println( "Author of the class: " + annotation1.author() );
        System.out.println( "Date of Writing the class: " + annotation1.date() );
        Method m = c.getMethod( "testMethod" );
        Description annotation2 = m.getAnnotation( Description.class );
        System.out.println( "Name of the method: " + m.getName() );
        System.out.println( "Author of the method: " + annotation2.author() );
        System.out.println( "Date of Writing the method: " + annotation2.date() );
    } catch (NoSuchMethodException ex){
        System.out.println( "Invalid Method..." + ex.getMessage() );
    }
}
```


Захвалница

Велики део материјала који је укључен у ову презентацију је преузет из презентације коју је раније (у време када је он држао курс Објектно орјентисано програмирање) направио проф. др Душан Тошић.

Хвала проф. Тошићу што се сагласио са укључивањем тог материјала у садашњу презентацију, као и на помоћи коју ми је пружио током конципирања и реализације курса.

Надаље, један део материјала је преузет од колегинице Марије Милановић.

Хвала Марији Милановић на помоћи у реализацији ове презентације.